EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 17.12.2015
COM(2015) 665 final

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

ZA LETO 2014 O ŽIVILIH IN ŽIVILSKIH SESTAVINAH, OBSEVANIH Z IONIZIRAJOČIM SEVANJEM

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

ZA LETO 2014 O ŽIVILIH IN ŽIVILSKIH SESTAVINAH, OBSEVANIH Z IONIZIRAJOČIM SEVANJEM

1. UVOD

To poročilo, pripravljeno na podlagi člena 7(4) Direktive 1999/2/ES Evropskega parlamenta in Sveta o približevanju zakonodaje držav članic o živilih in živilskih sestavinah, obsevanih z ionizirajočim sevanjem[1], zajema obdobje od 1. januarja do 31. decembra 2014. Vsebuje zbirko podatkov, ki jih je Evropski komisiji predložilo 27 držav članic in ena država Efte. Hrvaška podatkov za leto 2014 ni poslala.

2. PRAVNA PODLAGA IN OZADJE

V skladu s členom 7(3) Direktive 1999/2/ES morajo države članice Komisiji vsako leto predložiti:

– rezultate pregledov objektov za obsevanje z ionizirajočim sevanjem, zlasti kar zadeva kategorije in količine obsevanih živil in živilskih sestavin ter uporabljenih doz,

ter

– rezultate pregledov v fazi trženja proizvodov in metode za ugotavljanje obsevanosti z ionizirajočim sevanjem.

Člen 7(4) Direktive določa, da Komisija v *Uradnem listu Evropske unije* objavi:

– podrobne podatke o odobrenih objektih za obsevanje v državah članicah, pa tudi vse spremembe njihovega statusa;

– poročilo na podlagi informacij, ki jih vsako leto predložijo nacionalni nadzorni organi.

Informacije o splošnih vidikih obsevanja živil so na voljo na spletišču Generalnega direktorata Evropske komisije za zdravje in potrošnike[2].

2.1 Objekti za obsevanje

Živila in živilske sestavine se lahko obsevajo samo v odobrenih objektih za obsevanje. Odobritve za objekte v EU izdajajo pristojni organi držav članic. V skladu s členom 7(3) Direktive 1999/2/ES morajo države članice Komisijo obvestiti o odobrenih objektih za obsevanje.

Živila in živilske sestavine se smejo obsevati samo z naslednjimi viri, ki so navedeni v Prilogi II k Direktivi:

– gama žarki iz radionuklidov ^{60}Co ali ^{137}Cs;

– rentgenskimi žarki iz naprav, ki delujejo na ravni nominalne energije (največje kvantne energije) 5 MeV ali pod njo;

– elektroni iz naprav, ki delujejo na ravni nominalne energije (največje kvantne energije) 10 MeV ali pod njo.

Seznam odobrenih objektov za obsevanje v državah članicah je objavila Komisija in je javno dostopen[3].

---

1 Direktiva 1999/2/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. februarja 1999 o približevanju zakonodaje držav članic o živilih in živilskih sestavinah, obsevanih z ionizirajočim sevanjem (UL L 66, 13.3.1999, str. 16).

2 http://ec.europa.eu/food/food/biosafety/irradiation/index_en.htm.

3 UL C 265, 1.9.2012, str. 3.

2.2 Obsevana živila in živilske sestavine

Obsevanje posušenih aromatičnih zelišč, začimb in vrtnih zelišč v EU je dovoljeno z Direktivo 1999/3/ES Evropskega parlamenta in Sveta o izdelavi seznama Skupnosti za živila in živilske sestavine, obsevane z ionizirajočim sevanjem[4]. Poleg tega je sedem držav članic Komisiji uradno sporočilo, da ohranjajo nacionalna dovoljenja za nekatera živila in živilske sestavine v skladu s členom 4(4) Direktive 1999/2/ES. Seznam nacionalnih dovoljenj je objavila Komisija[5].

Vsa obsevana živila, ki vsebujejo eno ali več obsevanih živilskih sestavin, morajo biti označena z izrazom „obsevano“ ali „obsevano z ionizirajočim sevanjem“. Če se obsevani proizvod uporablja kot sestavina v sestavljenem živilu, sta enaka izraza navedena poleg njegove oznake na seznamu sestavin. Kadar gre za proizvode, ki se prodajajo v razsutem stanju, se ta izraza navedeta skupaj z imenom proizvoda na označbi ali obvestilu na zabojniku, v katerem so proizvodi, ali poleg njega.

Za izvrševanje pravilnega označevanja ali odkrivanje neodobrenih proizvodov je Evropski odbor za standardizacijo (CEN) na podlagi pooblastila Komisije standardiziral več analitskih metod.

3. REZULTATI PREGLEDOV OBJEKTOV ZA OBSEVANJE IN UPORABLJENE DOZE

Ta oddelek poročila obravnava rezultate pregledov objektov za obsevanje, zlasti kar zadeva kategorije in količine obsevanih proizvodov ter uporabljene doze. Glede na informacije držav članic so pregledi, ki so jih izvedli pristojni organi, potrdili skladnost odobrenih objektov za obsevanje z zahtevami Direktive 1999/2/ES.

Preglednice in podatki v nadaljevanju prikazujejo rezultate pregledov, izvedenih v odobrenih objektih za obsevanje v Evropi leta 2014, zlasti kar zadeva kategorije in količine obsevanih živil in živilskih sestavin ter uporabljenih doz.

3.1 Povzetek za EU

Naslednja preglednica povzema količine živil (v tonah), ki so bila obsevana z ionizirajočim sevanjem v odobrenih objektih za obsevanje, ki se nahajajo v 13 državah članicah Evropske unije:

Država članica	Število odobrenih objektov	Obsevana količina (v tonah)
Belgija	1	3 289,6
Bolgarija	2	brez obsevanih živil
Češka	1	20,1
Nemčija	4	97,3
Estonija	1	33,7
Španija	3*	233,1
Francija	5	463,3

[4] Direktiva 1999/3/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. februarja 1999 o izdelavi seznama Skupnosti za živila in živilske sestavine, obsevane z ionizirajočim sevanjem. (UL L 66, 13.3.1999, str. 24).

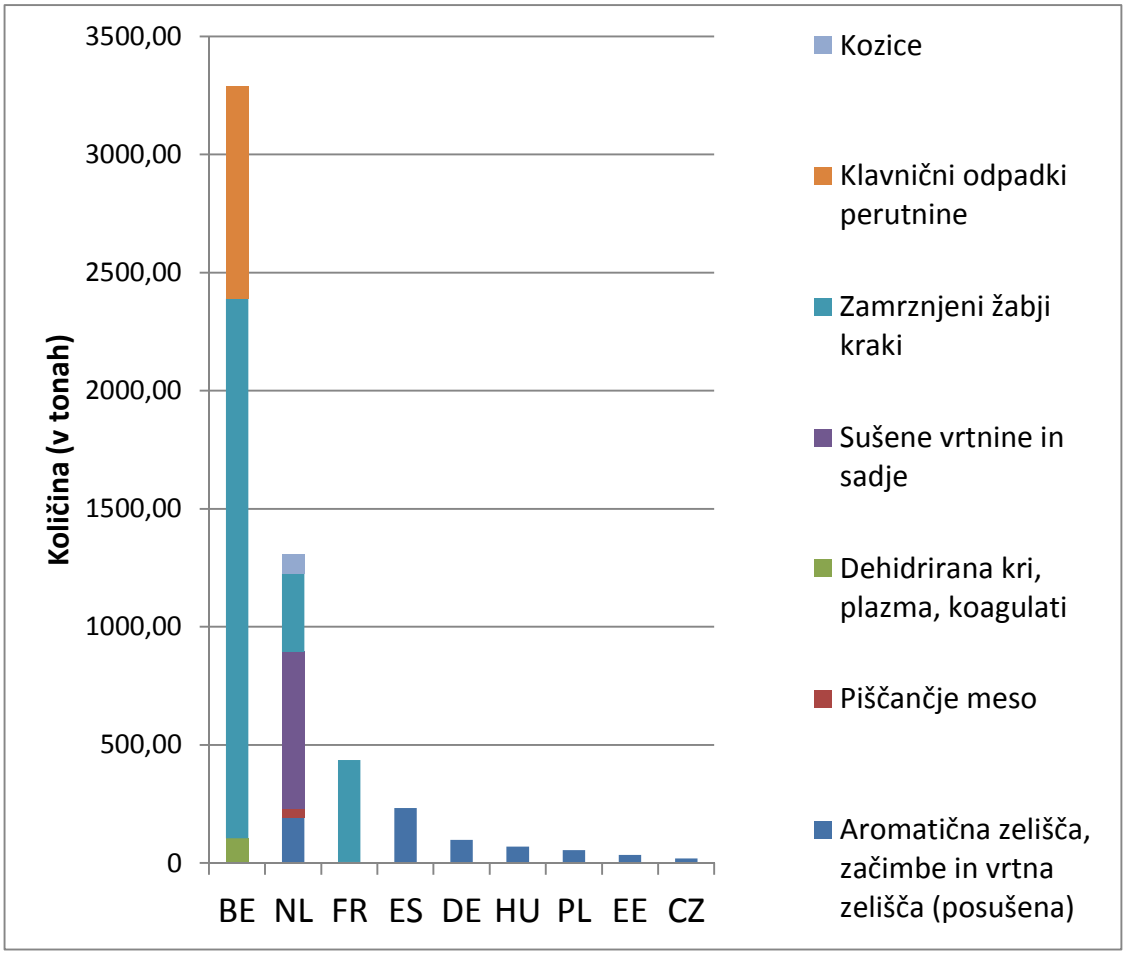
[5] UL C 283, 24.11.2009, str. 5.

Italija	1	brez obsevanih živil
Madžarska	1	70,0
Nizozemska	2	1 308,2
Poljska	2*	55,0
Romunija	1	brez obsevanih živil
Združeno kraljestvo	1	brez obsevanih živil
Skupaj **EU-DČ:**	**25**	**5 543,3**
Norveška	1	7,6
Skupaj**:**	**26**	**5 550,9**

* Živila so bila obsevana samo v enem odobrenem objektu za obsevanje.

V Evropski uniji je 25 odobrenih objektov za obsevanje v 13 državah članicah. V letu 2014 so se živila obsevala samo v 8 od 13 držav članic.

Naslednji histogram povzema količine živil (v tonah) in kategorije proizvodov, ki so bili v letu 2014 obsevani z ionizirajočim sevanjem v odobrenih objektih za obsevanje v Evropski uniji:



V naslednjih državah članicah ni odobrenih objektov: Danska, Irska, Grčija, Ciper, Latvija, Litva, Luksemburg, Avstrija, Slovenija, Slovaška, Finska,

Švedska, Portugalska. Za zdaj ni na voljo nobenih informacij v zvezi s stanjem na Hrvaškem in na Malti.

Preglednice v nadaljevanju prikazujejo kategorije proizvodov, ki so bili obsevani v državah članicah, in uporabljene doze.

3.2 Belgija

Živila	**Absorbirana doza (kGy)**
Dehidrirana kri, plazma, koagulati	4,9–6,4
Zamrznjeni žabji kraki	3,9–4,8
Klavnični odpadki perutnine	3,5–4,8

3.3 Češka

Živila	**Absorbirana doza (kGy)**
Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	4,04–9,95

3.4 Nemčija

Živila	**Absorbirana doza (kGy)**
Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	10

3.5 Estonija

Živila	**Absorbirana doza (kGy)**
Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	10

3.6 Španija

Živila	**Absorbirana doza (kGy)**
Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	8,98–10

3.7 Francija

Živila	**Absorbirana doza (kGy)**
Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	5–10
Zamrznjeni žabji kraki	1–10

3.8 Madžarska

Živila	**Absorbirana doza (kGy)**
Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	2–8

3.9 Nizozemska

Živila	**Absorbirana doza (kGy)**

Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	4–8
Piščančje meso	5
Sušene vrtnine in sadje	2–8
Zamrznjeni žabji kraki	4
Kozice	3

3.10 Poljska

Živila	**Absorbirana doza (kGy)**
Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	5–10

3.11 Norveška

Živila	**Absorbirana doza (kGy)**
Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	10

4. REZULTATI PREGLEDOV V FAZI TRŽENJA PROIZVODOV IN METODE ZA UGOTAVLJANJE OBSEVANOSTI ŽIVIL

Preglednice v nadaljevanju prikazujejo rezultate pregledov v fazi trženja proizvodov v Evropi in metode za ugotavljanje obsevanosti z ionizirajočim sevanjem.

4.1 Povzetek za EU

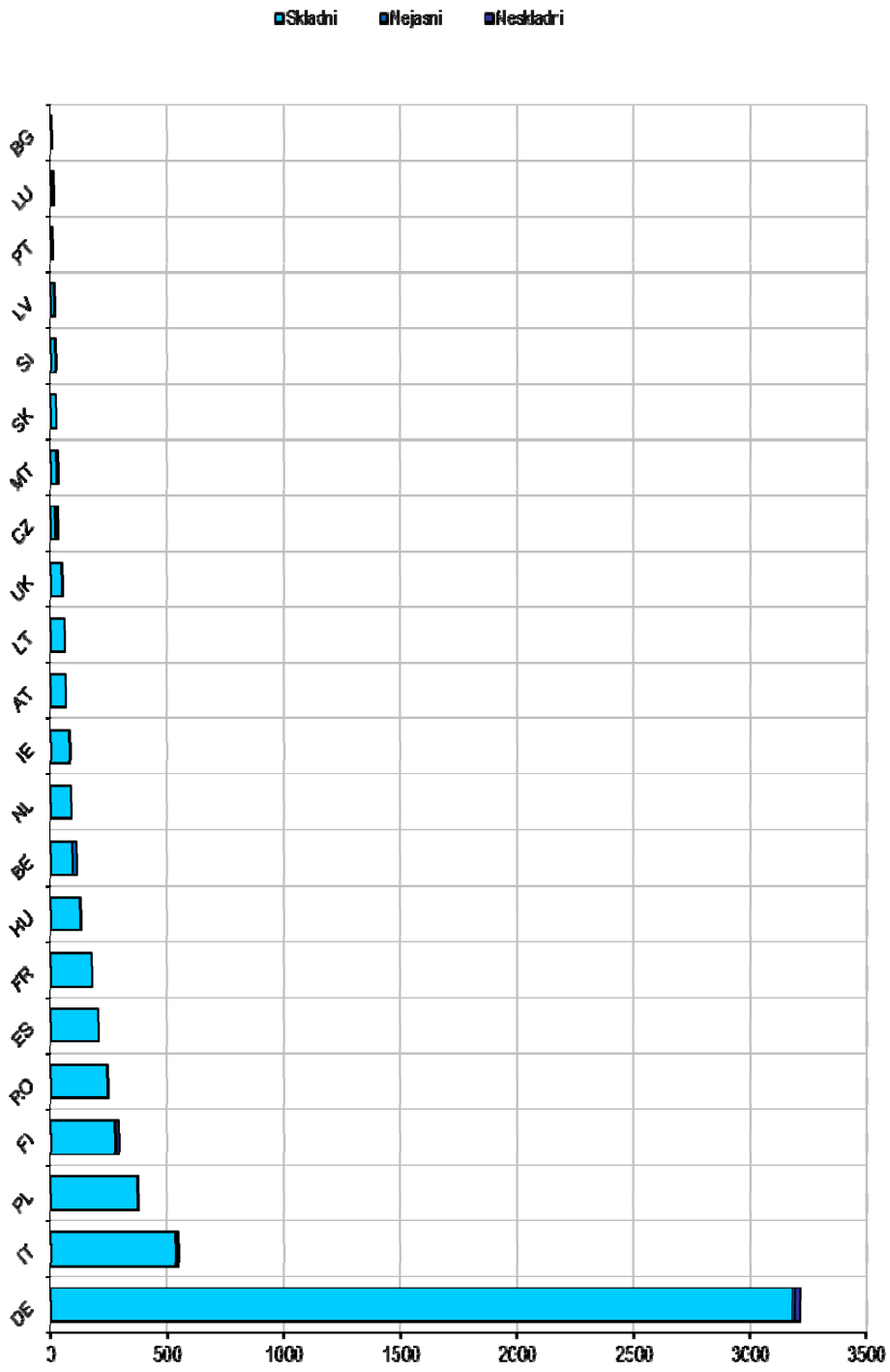
Naslednja preglednica povzema analizirane vzorce in pridobljene rezultate za Evropsko unijo:

Država članica	**Skladni**	**Nejasni**	**Neskladni**	**Skupaj vzorcev**	**% vseh vzorcev v EU**
BE	92	15	2	109	1,9 %
BG	4	0	0	4	0,1 %
CZ	20	5	5	30	0,5 %
DK	PNO	PNO	PNO	PNO	PNO
DE	3 179	13	22	3 214	55,6 %
EE	PNO	PNO	PNO	PNO	PNO
IE	80	0	1	81	1,4 %
EL	PNO	PNO	PNO	PNO	PNO
ES	204	0	0	204	3,5 %
FR	174	0	4	178	3,1 %
HR	NPP	NPP	NPP	NPP	0 %
IT	533	10	9	552	9,6 %
CY	PNO	PNO	PNO	PNO	PNO
LV	12	0	2	14	0,2 %
LT	59	0	0	59	1,0 %

LU	8	0	2	11	0,2 %
HU	125	0	3	128	2,2 %
MT	22	4	4	30	0,5 %
NL	88	0	0	88	1,5 %
AT	64	0	0	64	1,1 %
PL	372	2	3	377	6,5 %
PT	11	0	0	11	0,2 %
RO	240	1	2	243	4,2 %
SI	17	2	0	19	0,3 %
SK	24	0	0	24	0,4 %
FI	273	6	10	289	5,0 %
SE	PNO	PNO	PNO	PNO	PNO
UK	45	1	4	50	0,9 %
EU skupaj	**5 646**	**59**	**73**	**5 779**	**100 %**
	97,7 %	**1,0 %**	**1,3 %**	**100,0 %**	

NPP: ni predloženih podatkov; PNO: pregled ni bil opravljen.

Naslednji histogram povzema analizirane vzorce in pridobljene rezultate iz posameznih držav članic EU:



4.2 Belgija – število vzorcev: 109

		Število vzorcev: 109			
Kategorija živil	**Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov**	**Skladni**	**Nejasni**	**Neskladni**	**Uporabljene metode CEN**
Žita, semena, vrtnine in sadje ter proizvodi iz njih	Sadje (suho)	5	0	0	EN 1788
	Gobe ali proizvodi iz gob (sušeni)	3	0	0	EN 1788
	Vrtnine in rastlinski proizvodi (posušeni)	3	1	0	EN 1788
Ribe, raki in vodni lupinarji ter proizvodi iz njih	Raki, vodni lupinarji, školjke in druge vodne živali (vključno s proizvodi iz njih)	26	2	0	EN 1788
Zelišča in začimbe	Zelišča in začimbe (zamrznjeni)	14	6	0	EN 1788
	Čaj	21	0	0	EN 1788
Meso in mesni proizvodi	Žabji kraki	11	2	0	EN 1788
Drugo	Prehranska dopolnila	9	4	2*	EN 1788
Skupaj:		**92**	**15**	**2**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev:		**84,4 %**	**13,8 %**	**1,8 %**	

* obsevanje ni dovoljeno

4.3 Bolgarija – število vzorcev: 4

		Število vzorcev: 4			
Kategorija živil	**Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov**	**Skladni**	**Nejasni**	**Neskladni**	**Uporabljene metode CEN**
Zelišča in začimbe	Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	2	0	0	EN 13751
	Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	1	0	0	EN 1788 EN 13751
	Čaj	1	0	0	EN 1788 EN 13751
Skupaj:		**4**	**0**	**0**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev:		**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.4 Češka – Število vzorcev: 30

		Število vzorcev: 30			
Kategorija živil	**Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov**	**Skladni**	**Nejasni**	**Neskladni**	**Uporabljene metode CEN**
Žita, semena, vrtnine in sadje ter proizvodi iz njih	Gobe ali proizvodi iz gob (sušeni)	2	0	0	EN 1788
	Vrtnine in rastlinski proizvodi (posušeni)	3	1	0	EN 1788
Zelišča in začimbe	Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	4	0	0	EN 1788
	Zeliščni čaji/poparki	2	0	0	EN 1788
Drugo	Prehranska dopolnila	5	1	2*	EN 1788
	Juha	4	3	3**	EN 1788
Skupaj:		**20**	**5**	**5**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev:		**66,7 %**	**16,7 %**	**16,7 %**	

* Ugotovljeno je bilo, da sta bila oba vzorca obsevana. Obsevani proizvodi niso bili označeni. V enem primeru na dokumentih, ki so priloženi obsevanim živilom ali se nanašajo nanje, obsevanje ni bilo označeno, zato ni bilo jasno, ali so bili proizvodi obsevani v objektu, ki ga je odobrila EU ali ne. V drugem primeru so bila živila obsevana v objektu, ki ga ni odobrila EU.

** Ugotovljeno je bilo, da so bili vzorci obsevani. Obsevani proizvodi niso bili označeni. Na dokumentih, ki so priloženi obsevanim živilom ali se nanašajo nanje, obsevanje ni bilo označeno, zato ni bilo jasno, ali so bili proizvodi obsevani v objektu, ki ga je odobrila EU.

4.5 Danska

Leta 2014 v fazi trženja proizvodov ni bil izveden noben pregled.

4.6 Nemčija – število vzorcev: 3 214

		Število vzorcev: 3 214			
Kategorija živil	**Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov**	**Skladni**	**Nejasni**	**Neskladni**	**Uporabljene metode CEN**
Žita, semena, vrtnine in sadje ter proizvodi iz njih	Živila iz žitaric	19	0	0	EN 1788; EN 1787
	Sadje (suho)	98	0	0	EN 13708; EN 1788; EN 1787; EN 13751
	Sadje (sveže)	59	0	0	EN 1788; EN 1787; EN 13751
	Gobe (sveže)	1	0	0	EN 1788; EN 1787; EN 13751
	Gobe ali proizvodi iz gob (sušeni)	155	0	0	EN 1788; EN 1785; EN 1787; EN 13751
	Krompir	7	0	0	EN 1788

	Stročnice	187	0	0	EN 1788; EN 1787; EN 13751
	Vrtnine in rastlinski proizvodi (posušeni)	42	0	0	EN 1788; EN 1787; EN 13751
	Vrtnine (sveže)	28	0	0	EN 1787; EN 13751
Ribe, raki in vodni lupinarji ter proizvodi iz njih	Raki, vodni lupinarji, školjke in druge vodne živali (vključno s proizvodi iz njih)	197	0	1*	EN 1786; EN 1788; EN 1787; EN 13751
	Ribe in ribji proizvodi	43	0	4*	EN 1786; EN 1788
	Ribe in morski sadeži (sušeni)	16	0	0	EN 1786; EN 1788
Zelišča in začimbe	Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	1 228	3	2**	EN 1788; EN 1785; EN 1787; EN 13751
	Drugo (dišave)	229	2	1**	EN 1788; EN 1785; EN 1787; EN 13751
	Čaj	182	0	0	EN 1788; EN 1785; EN 1787; EN 13751
Meso in mesni proizvodi	Meso (razen perutnine in divjačine)	9	0	0	EN 1786
	Meso (različnih ptic, kenguruja, kunca)	119	0	0	EN 1784; EN 1786
	Mesni proizvodi (razen klobas)	40	0	0	EN 1784; EN 1786
	Drugo	13	0	0	EN 1784; EN 1788; EN 1787; EN 13751
	Klobasni proizvodi	19	0	0	EN 1784; EN 1786
Mleko in mlečni proizvodi	Maslo (z zelišči)	3	0	0	EN 13751
	Sir (z začimbami/zelišči)	48	0	0	EN 1788; EN 1787
	Sir (brez zelišč in začimb)	27	0	0	EN 1784
	Mleko in mlečni proizvodi	15	0	2*	EN 1787
Drugo	Prehranska dopolnila	139	2	7*	EN 1786; EN 13751

	Jedi in obroki (pripravljeni)	31	0	2*	EN 1786; EN 1788; EN 13751
	Drugo	21	0	0	EN 1784; EN 1788; EN 1787; EN 13751
	Omake in juhe (dehidrirane)	204	6	3*	EN 1788; EN 13751
Skupaj:		**3 179**	**13**	**22**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev:		**98,9 %**	**0,4 %**	**0,7 %**	

* obsevanje ni dovoljeno
** napačno označeni

4.7 Estonija

Zaradi proračunskih omejitev leta 2014 ni bil izveden noben pregled v fazi trženja proizvodov.

4.8 Irska – število vzorcev: 81

		Število vzorcev: 81			
Kategorija živil	**Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov**	**Skladni**	**Nejasni**	**Neskladni**	**Uporabljene metode CEN**
Žita, semena, vrtnine in sadje ter proizvodi iz njih	Jagodičje	8	0	0	EN 1788 EN 13751
	Žita, semena, vrtnine in sadje	4	0	0	EN 1788 EN 13751
	Sadje (suho)	1	0	0	EN 1788 EN 13751
	Semena	2	0	0	EN 1788 EN 13751
Zelišča in začimbe	Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	19	0	0	EN 1788 EN 13751
	Čaj	8	0	0	EN 1788 EN 13751
Drugo	Živila za posebne prehranske namene	6	0	0	EN 1788 EN 13751
	Prehranska dopolnila	32	0	1*	EN 1788 EN 13751
Skupaj:		**80**	**0**	**1**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev:		**98,8 %**	**0,0 %**	**1,2 %**	

* napačno označeni

4.9 Grčija

Leta 2014 v Grčiji ni bil izveden noben pregled v fazi trženja proizvodov, ker pri prejšnjih pregledih niso bili najdeni neskladni proizvodi. Program pregledov 10 vzorcev (zelišča in začimbe) je načrtovan za leto 2015.

4.10 Španija – število vzorcev: 204

		Število vzorcev: 204			
Kategorija živil	**Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov**	**Skladni**	**Nejasni**	**Neskladni**	**Uporabljene metode CEN**
Žita, semena, vrtnine in sadje ter proizvodi iz njih	Sadje (suho)	18	0	0	EN 13708
	Gobe ali proizvodi iz gob (sušeni)	10	0	0	EN 1788 EN 13751
	Oreški	11	0	0	EN 1787
	Oljna semena	15	0	0	EN 1788 EN 13751
	Vrtnine in rastlinski proizvodi (posušeni)	14	0	0	EN 1788 EN 1787 EN 13751
Ribe, raki in vodni lupinarji ter proizvodi iz njih	Raki, vodni lupinarji, školjke in druge vodne živali (vključno s proizvodi iz njih)	20	0	0	EN 1786
	Ribe in ribji proizvodi	8	0	0	EN 1786
Zelišča in začimbe	Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	39	0	0	EN 13751
	Zeliščni čaji/poparki	13	0	0	EN 13751
	Zelišča in začimbe (sveži)	52	0	0	EN 1787 EN 13751
Meso in mesni proizvodi	Perutninsko meso	4	0	0	EN 1786
Skupaj:		**204**	**0**	**0**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev:		**100,0 %**	**0,0 %**	**0,0 %**	

4.11 Francija – število vzorcev: 178

		Število vzorcev: 178			
Kategorija živil	**Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov**	**Skladni**	**Nejasni**	**Neskladni**	**Uporabljene metode CEN**
Žita, semena, vrtnine in sadje ter proizvodi iz njih	Žita, semena, vrtnine in sadje	46	0	0	EN 1787
	Drugo	8	0	0	EN 1788
Ribe, raki in vodni lupinarji ter proizvodi iz njih	Raki, vodni lupinarji, školjke in druge vodne živali (vključno s proizvodi iz njih)	19	0	0	EN 1786
	Ribe in ribji proizvodi	1	0	2*	EN 1786
Zelišča in začimbe	Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	45	0	0	EN 1788
Meso in mesni proizvodi	Žabji kraki	9	0	0	EN 1786
	Meso in mesni proizvodi	46	0	2**	EN 1784
Skupaj:		**174**	**0**	**4**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev:		**97,8 %**	**0,0 %**	**2,2 %**	

* obsevanje ni dovoljeno
** napačno označeni

4.12 Italija – število vzorcev: 552

		Število vzorcev: 552			
Kategorija živil	**Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov**	**Skladni**	**Nejasni**	**Neskladni**	**Uporabljene metode CEN**
Žita, semena, vrtnine in sadje ter proizvodi iz njih	Sušene začimbe	119	6	0	EN 13708 EN 13784 EN 1788 EN 13783 EN 1787 EN 13751
	Sušeni paradižniki	1	0	0	EN 1788
	Sadje (suho)	9	0	0	EN 13708 EN 1788 EN 1787
	Sadje (sveže)	3	0	0	EN 13708 EN 13751
	Česen	14	0	0	EN 13784 EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Gobe ali proizvodi iz gob (sušeni)	16	0	2*	EN 13708 EN 13784 EN 1788 EN 1787

					EN 13751
	Oreški	13	0	0	EN 13784 EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Oljna semena	3	0	0	EN 1787 EN 13751
	Čebula	11	0	0	EN 1788 EN 13783 EN 13751
	Drugo (kristalizirani ingver, paradižnikova mezga, sladki krompir v prahu, lešnikova moka)	4	0	0	EN 13784 EN 1788
	Krompir	18	0	0	EN 1788 EN 13751
	Stročnice	13	0	0	EN 1788 EN 13751
	Riž	2	0	0	EN 1788
	Semena	2	0	0	EN 13751
	Šalotka	1	0	0	EN 13751
	Čaj	8	0	0	EN 1788 EN 13783 EN 1787
Ribe, raki in vodni lupinarji ter proizvodi iz njih	Školjke (ni določeno)	5	0	0	EN 1788 EN 13751
	Glavonožci (ni določeno)	8	1	0	EN 13784 EN 1786 EN 1788
	Školjke	9	0	0	EN 13751
	Rakovice	1	0	0	EN 13751
	Sladkovodni raki	13	0	0	EN 1788 EN 13751
	Raki	5	0	0	EN 1788 EN 1785 EN 13751
	Ribe in ribji proizvodi	33	1	0	EN 13784 EN 1786 EN 1785 EN 13751
	Školjke	13	0	0	EN 13784 EN 1786 EN 1788 EN 13751
	Hobotnice	5	0	0	EN 1788 EN 13751
	Drugo	12	0	0	EN 1788

	Velike kozice	11	0	0	EN 1788 EN 13751
	Pokrovače	1	0	0	EN 1788
	Kozice	21	0	0	EN 1788 EN 1785 EN 13751
	Lignji	10	0	0	EN 1788
Meso in mesni proizvodi	Žabji kraki	11	0	4***	EN 13784 EN 1786 EN 1785
	Meso in mesni proizvodi	5	0	0	EN 13784 EN 1786
	Meso (razen perutnine in divjačine)	49	0	0	EN 13784 EN 1786 EN 1785
	Meso, drobovina, mesni proizvodi	1	0	0	EN 1785
	Perutninsko meso	44	0	0	EN 13784 EN 1786 EN 1785
Drugo	Aditiv za živila	1	0	0	EN 1788
	Prehranska dopolnila	1	0	0	EN 1788
	Surovine rastlinskega izvora, namenjene za uporabo kot sestavine v prehranskih dopolnilih	34	2	3**	EN 1788 EN 13751
	Omake (pripravljene)	3	0	0	EN 1788
Skupaj:		**533**	**10**	**9**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev:		**96,6 %**	**1,8 %**	**1,6 %**	

* napačno označeni
** napačno označeni in/ali obsevanje ni dovoljeno
*** napačno označeni in/ali obsevani v objektih, ki jih EU ni odobrila

4.13 Ciper

Zaradi pomanjkanja laboratorijev za izvedbo analiz v zvezi z ionizirajočim sevanjem leta 2014 v Cipru ni bil izveden noben pregled v fazi trženja proizvodov.

4.14 Latvija – število vzorcev: 14

		Število vzorcev: 14			
Kategorija živil	**Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov**	**Skladni**	**Nejasni**	**Neskladni**	**Uporabljene metode CEN**
Zelišča in začimbe	Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	3	0	0	EN 1788
Drugo	Prehranska dopolnila	9	0	2*	EN 1788
Skupaj:		**12**	**0**	**2**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev:		**85,7 %**	**0,0 %**	**14,3 %**	

* obsevanje ni dovoljeno

4.15 Litva – število vzorcev: 59

		Število vzorcev: 59			
Kategorija živil	**Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov**	**Skladni**	**Nejasni**	**Neskladni**	**Uporabljene metode CEN**
Zelišča in začimbe	Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	5	0	0	EN 13783
	Čaj	7	0	0	EN 13783
Drugo	Prehranska dopolnila	47	0	0	EN 13783
	Skupaj:	**59**	**0**	**0**	
	Skupaj v % analiziranih vzorcev:	**100,0 %**	**0,0 %**	**0,0 %**	

4.16 Luksemburg – število vzorcev: 11

		Število vzorcev: 11			
Kategorija živil	**Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov**	**Skladni**	**Nejasni**	**Neskladni**	**Uporabljene metode CEN**
Drugo	Prehranska dopolnila	8	1	2*	EN 1788
	Skupaj:	**8**	**1**	**2**	
	Skupaj v % analiziranih vzorcev:	**72,7 %**	**9,1 %**	**18,2 %**	

* obsevanje ni dovoljeno

4.17 Madžarska – število vzorcev: 128

		Število vzorcev: 128			
Kategorija živil	**Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov**	**Skladni**	**Nejasni**	**Neskladni**	**Uporabljene metode CEN**
Zelišča in začimbe	Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	125	0	3*	EN 1788
	Skupaj:	**125**	**0**	**3**	
	Skupaj v % analiziranih vzorcev:	**97,7 %**	**0,0 %**	**2,3 %**	

* napačno označeni

4.18 Malta – število vzorcev: 30

		Število vzorcev: 30			
Kategorija živil	**Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov**	**Skladni**	**Nejasni**	**Neskladni**	**Uporabljene metode CEN**
Žita, semena, vrtnine in sadje ter proizvodi iz njih	Vrtnine in rastlinski proizvodi (posušeni)	1	0	0	EN 13751
Zelišča in začimbe	Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	21	4	4*	EN 1788 EN 13751
	Skupaj:	**22**	**4**	**4**	
	Skupaj v % analiziranih vzorcev:	**73,3 %**	**13,3 %**	**13,3 %**	

* napačno označeni

4.19 Nizozemska – število vzorcev: 88

		Število vzorcev: 88			
Kategorija živil	**Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov**	**Skladni**	**Nejasni**	**Neskladni**	**Uporabljene metode CEN**
Žita, semena, vrtnine in sadje ter proizvodi iz njih	Sadje	9	0	0	EN 1788 EN 13751
	Žito in žitni proizvodi	13	0	0	EN 1788 EN 13751
	Oreški in semena	7	0	0	EN 1788 EN 13751
	Vrtnine in rastlinski proizvodi	8	0	0	EN 1788 EN 13751
Ribe, raki in vodni lupinarji ter proizvodi iz njih	Kozice	13	0	0	EN 1788 EN 13751
Zelišča in začimbe	Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	15	0	0	EN 1788 EN 13751
Drugo	Pekovski izdelki	1	0	0	EN 1788 EN 13751
	Divjačina in perutnina	9	0	0	EN 1788 EN 13751
	Jušni čips itd.	12	0	0	EN 1788 EN 13751
	Posebna živila	1	0	0	EN 1788 EN 13751
Skupaj:		**88**	**0**	**0**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev:		**100,0 %**	**0,0 %**	**0,0 %**	

4.20 Avstrija – število vzorcev: 64

		Število vzorcev: 64			
Kategorija živil	**Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov**	**Skladni**	**Nejasni**	**Neskladni**	**Uporabljene metode CEN**
Žita, semena, vrtnine in sadje ter proizvodi iz njih	Sadje (suho)	33	0	0	EN 13708
	Oreški	31	0	0	EN 1787
Skupaj:		**64**	**0**	**0**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev:		**100,0 %**	**0,0 %**	**0,0 %**	

4.21 Poljska – število vzorcev: 377

		Število vzorcev: 377			
Kategorija živil	**Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov**	**Skladni**	**Nejasni**	**Neskladni**	**Uporabljene metode CEN**
Žita, semena, vrtnine in sadje ter proizvodi iz njih	Sadje (suho)	5	0	0	EN 1788
	Sadje (sveže)	3	0	0	EN 1788
	Sadje (tropsko)	7	0	0	EN 1784
	Česen	16	0	0	EN 1788
	Gobe (sveže)	4	0	0	EN 1788
	Gobe ali proizvodi iz gob (sušeni)	5	0	0	EN 1788
	Oreški	33	0	0	EN 1787
	Čebula	1	0	0	EN 1788
	Krompir	1	0	0	EN 1788
	Stročnice	2	0	0	EN 1788
	Vrtnine in rastlinski proizvodi (posušeni)	4	0	0	EN 1788
	Vrtnine (sveže)	3	0	0	EN 1788
Ribe, raki in vodni lupinarji ter proizvodi iz njih	Raki ali mehkužci (zamrznjeni)	1	0	0	EN 1788
	Raki, vodni lupinarji, školjke in druge vodne živali (vključno s proizvodi iz njih)	2	0	0	EN 1786
	Ribe in ribji proizvodi	10	0	0	EN 1786; EN 1788
	Velike kozice in prigrizki (ocvrti)	1	0	0	EN 13751
	Kozice	7	0	0	EN 1788; EN 13751
Zelišča in začimbe	Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	98	0	0	EN 1788; EN 13751
	Zeliščni čaji/poparki	5	0	0	EN 1788; EN 13751
	Drugo	3	0	0	EN 1788; EN 13751
	Čaj	18	0	0	EN 1788; EN 13751

Meso in mesni proizvodi	Meso	13	0	0	EN 1784; EN 1786
	Meso in mesni proizvodi	2	0	0	EN 1784; EN 1786
	Meso (razen perutnine in divjačine)	4	0	0	EN 1784; EN 1786
	Meso (različnih ptic, kenguruja, kunca)	1	0	0	EN 1784
	Meso, drobovina, mesni proizvodi	2	0	0	EN 1784; EN 1786
	Perutninsko meso	12	0	0	EN 1784; EN 1786
Mleko in mlečni proizvodi	Sir (z začimbami/zelišči)	36	0	1*	EN 1788
	Skuta	8	0	0	EN 1788
	Sir (zorjen)	3	0	0	EN 1788
Drugo	Kakav	4	0	0	EN 1788
	Živila za posebne prehranske namene	11	1	0	EN 1788; EN 13751
	Prehranska dopolnila	17	1	2**	EN 1788; EN 13751
	Jedi in obroki (pripravljeni)	3	0	0	EN 1788
	Drugo	6	0	0	EN 1788; EN 13751
	Omake in juhe (dehidrirane)	19	0	0	EN 1788
	Juha	2	0	0	EN 1788
Skupaj:		**372**	**2**	**3**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev:		**98,7 %**	**0,5 %**	**0,8 %**	

* obsevanje ni dovoljeno
** napačno označeni in/ali obsevanje ni dovoljeno

4.22 Portugalska – število vzorcev: 11

		Število vzorcev: 11			
Kategorija živil	**Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov**	**Skladni**	**Nejasni**	**Neskladni**	**Uporabljene metode CEN**
Žita, semena, vrtnine in sadje ter proizvodi iz njih	Živila iz žitaric	1	0	0	EN 13751
Zelišča in začimbe	Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	2	0	0	EN 13751
	Zeliščni čaji/poparki	1	0	0	EN 13751
	Čaj	1	0	0	EN 13751

Drugo	Prehranska dopolnila	4	0	0	EN 13751
	Drugo	1	0	0	EN 13751
	Omake in juhe (dehidrirane)	1	0	0	EN 13751
Skupaj:		**11**	**0**	**0**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev:		**100,0 %**	**0,0 %**	**0,0 %**	

* obsevanje ni dovoljeno

4.23 Romunija – število vzorcev: 243

		Število vzorcev: 243			
Kategorija živil	**Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov**	**Skladni**	**Nejasni**	**Neskladni**	**Uporabljene metode CEN**
Žita, semena, vrtnine in sadje ter proizvodi iz njih	Sadje (suho)	1	0	0	EN 13751
	Oljna semena	1	0	0	EN 13751
	Vrtnine in rastlinski proizvodi (posušeni)	22	0	0	EN 13751
Zelišča in začimbe	Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	147	1	0	EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Zeliščni čaji/poparki	9	0	0	EN 13751
	Čaj	12	0	0	EN 13751
Drugo	Prehranska dopolnila	6	0	1*	EN 1788 EN 13751 EN 1787
	Drugo	42	0	1**	EN 13751
Skupaj:		**240**	**1**	**2**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev:		**98,8 %**	**0,4 %**	**0,8 %**	

* obsevanje ni dovoljeno
** obsevanje v objektih, ki jih EU ni odobrila

4.24 Slovenija – število vzorcev: 19

		Število vzorcev: 19			
Kategorija živil	**Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov**	**Skladni**	**Nejasni**	**Neskladni**	**Uporabljene metode CEN**
Žita, semena, vrtnine in sadje ter proizvodi iz njih	Česen	2	0	0	EN 13751
	Vrtnine in rastlinski proizvodi (posušeni)	5	0	0	EN 1788 EN 13751
Zelišča in začimbe	Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	2	0	0	EN 13751
	Drugo	1	0	0	EN 13751
	Čaj	5	0	0	EN 1788 EN 13751

Meso in mesni proizvodi	Žabji kraki	2	0	0	EN 1786
Drugo	Omake in juhe (dehidrirane)	0	2	0	EN 1788
Skupaj:		**17**	**2**	**0**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev:		**89,5 %**	**10,5 %**	**0,0 %**	

4.25 Slovaška – število vzorcev: 24

		Število vzorcev: 24			
Kategorija živil	**Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov**	**Skladni**	**Nejasni**	**Neskladni**	**Uporabljene metode CEN**
Žita, semena, vrtnine in sadje ter proizvodi iz njih	Žita, semena, vrtnine in sadje	2	0	0	EN 1784
	Sadje (suho)	1	0	0	EN 1784
	Oreški	13	0	0	EN 1784
	Oljna semena	1	0	0	EN 1784
Zelišča in začimbe	Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	5	0	0	EN 1788
Mleko in mlečni proizvodi	Sir (z začimbami/zelišči)	1	0	0	EN 1784
	Sir (zorjen)	1	0	0	EN 1784
Skupaj:		**24**	**0**	**0**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev:		**100,0 %**	**0,0 %**	**0,0 %**	

4.27 Finska – število vzorcev: 289

		Število vzorcev: 289			
Kategorija živil	**Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov**	**Skladni**	**Nejasni**	**Neskladni**	**Uporabljene metode CEN**
Žita, semena, vrtnine in sadje ter proizvodi iz njih	Jagodičje	4	2	0	EN 13751
	Proizvodi iz jagodičja	2	0	0	EN 13751
	Živila iz žitaric	5	0	0	EN 13751
	Proizvodi iz posušenih korenin	5	0	0	EN 13751
	Sadje (suho)	1	0	0	EN 13751
	Gobe ali proizvodi iz gob (sušeni)	4	0	1*	EN 13751
	Proizvodi iz oreškov	1	0	0	EN 13751
	Proizvodi iz morskih alg	7	0	0	EN 13751
	Semena	7	0	0	EN 13751
	Vrtnine in rastlinski proizvodi (posušeni)	14	0	2*	EN 13751
Zelišča in začimbe	Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	118	2	3**	EN 13751
	Zeliščni čaji/poparki	11	0	0	EN 13751
	Čaj	33	0	0	EN 13751

Drugo	Sestavina za pijače	3	0	0	EN 13751
	Kakavov pripravek	1	0	0	EN 13751
	Maščobni pripravek	1	0	0	EN 13751
	Živila za posebne prehranske namene	5	0	1*	EN 13751
	Prehranska dopolnila	36	2	1*	EN 13751
	Med in drugi čebelji proizvodi	1	0	0	EN 13751
	Jedi in obroki (pripravljeni)	8	0	0	EN 13751
	Beljakovinski pripravek	1	0	0	EN 13751
	Omake in juhe (dehidrirane)	2	0	1*	EN 13751
	Prigrizki	3	0	1*	EN 13751
Skupaj:		**273**	**6**	**10**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev:		**94,5 %**	**2,1 %**	**3,5 %**	

* obsevanje ni dovoljeno
** napačno označeni, obsevani v objektih, ki jih EU ni odobrila

4.28 Švedska

Zaradi pomanjkanja osebja leta 2014 ni bil analiziran noben vzorec.

4.29 Združeno kraljestvo – število vzorcev: 50

		Število vzorcev: 50			
Kategorija živil	**Živila, analizirana v fazi trženja proizvodov**	**Skladni**	**Nejasni**	**Neskladni**	**Uporabljene metode CEN**
Žita, semena, vrtnine in sadje ter proizvodi iz njih	Instant rezanci	17	1	1*	EN 1788 EN 13751
Ribe, raki in vodni lupinarji ter proizvodi iz njih	Raki ali mehkužci (zamrznjeni)	1	0	0	EN 13751
Zelišča in začimbe	Aromatična zelišča, začimbe in vrtna zelišča (posušena)	26	0	3*	EN 1788 EN 13751
	Ingver (vložen)	1	0	0	EN 13751
Skupaj:		**45**	**1**	**4**	
Skupaj v % analiziranih vzorcev:		**90,0 %**	**2,0 %**	**8,0 %**	

* napačno označeni, obsevani v objektih, ki jih EU ni odobrila

4.30 Norveška

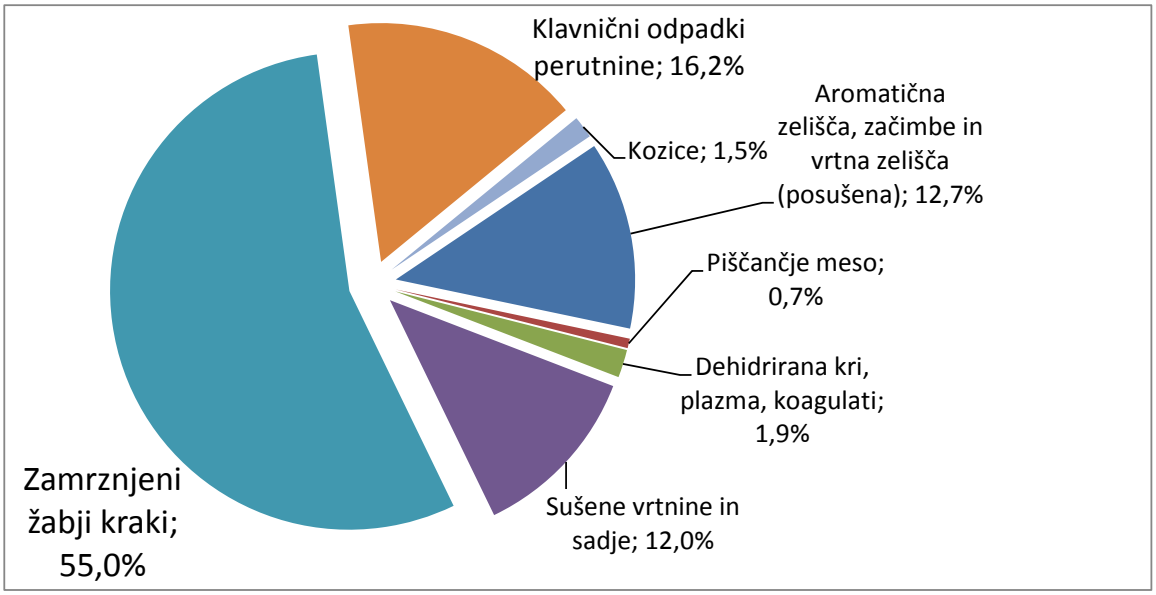
Zaradi pomanjkanja laboratorijev za izvedbo analiz za odkrivanje ionizirajočega sevanja leta 2014 na Norveškem ni bil izveden noben pregled v fazi trženja proizvodov.

5. POVZETEK

To poročilo zajema obdobje od 1. januarja do 31. decembra 2014. Vsebuje zbirko podatkov, ki jih je Komisiji predložilo 27 držav članic. Hrvaška podatkov za leto 2014 ni poslala.

Leta 2014 je 25 odobrenih objektov za obsevanje v 13 državah članicah obratovalo v skladu s členom 7(2) Direktive 1999/2/ES. Noben odobren objekt za obsevanje ni bil zaprt. Norveška je leta 2014 predložila podatke o količinah obsevanih živil.

V državah članicah EU je bilo z ionizirajočim sevanjem skupno obsevanih **5 543,3 tone** proizvodov, od tega 84 % v dveh državah članicah: v Belgiji (59 %) in na Nizozemskem (24 %). Najbolj obsevani kategoriji proizvodov sta bili žabji kraki (55 %) in klavnični odpadki perutnine (16,2 %). V primerjavi s prejšnjimi leti se je skupna količina proizvodov, obsevanih v EU, postopoma zmanjševala: leta 2013 je bilo obsevanih 6 876 ton (19-odstotni upad leta 2014 v primerjavi z letom 2013), leta 2012 pa 7 972 ton (14-odstotni upad leta 2013 v primerjavi z letom 2012).



Informacije o pregledih v fazi trženja proizvodov je predložilo 27 držav članic. Šest držav članic in Norveška leta 2014 ni opravilo analitskih pregledov v fazi trženja proizvodov.

Skupno je bilo leta 2014 analiziranih **5 779** vzorcev v 21 državah članicah. 71,7 % vseh vzorcev je bilo analiziranih v **treh** državah članicah (55,6 % v Nemčiji, 9,6 % v Italiji in 6,5 % na Nizozemskem; leta 2013: 50,5 % v Nemčiji, 9,7 % v Italiji in 6,3 % na Nizozemskem). Nemčija je še naprej vodilna na področju pregledov živil v fazi trženja. 5 646 vzorcev (97,7 %) je bilo skladnih z določbami Direktive 1999/2/ES, 73 vzorcev (1,3 %) je bilo neskladnih, pri 59 vzorcih (1,0 %) pa so bili rezultati nejasni. Glavna razloga za neskladnost analiziranih vzorcev sta bila podobno kot v prejšnjih letih nepravilno označevanje in prepovedano obsevanje, do neskladnosti pa je prihajalo tudi zaradi obsevanja v objektih, ki jih EU ni odobrila. Razlogi za neskladnost so navedeni v vsaki preglednici z rezultati testov, opravljenih v vsaki državi članici.